

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია

ქართული ენციკლოპედიის ი. აბაშიძის სახელობის მთავარი სამეცნიერო რედაქცია

ბეშქენ ოპიზარი

ბეშქენ ოპიზარი, XII ს. ოქრომჭედელი, ბეჟა ოპიზრის უფროსი თანამედროვე. წარმოშობითა და მოღვაწეობით ოპიზასთან (კლარჯეთი) უნდა ყოფილიყო დაკავშირებული. ბიოგრ. ცნობები ბ. ო-ის შესახებ არ დარჩენილა.

შემორჩენილია მისი ერთადერთი ნამუშევარი – ბერთის სახარების ვერცხლის ყდის მოჭედილობა (ინახებოდა გელათში, ამჟამად – საქართვე. მეცნ. აკად. ხელნაწერთა ინ-ტში, Q – 906). ყდის წარწერაში ნათქვამია: „მოიჭედა ჴელითა ბეშქენ ოპიზარისაჲთა“. ყდის ერთ მხარეს გამოსახულია „ჴვარცმის“, მეორე მხარეს – „ვედრების“ კომპოზიციები. კუთხეები მოჩუქურთმებულია არშიებით, რ-თა ინტერვალები „ჴვარცმის“ მხარეს ძვირფასი ქვებისათვის იყო განკუთვნილი, „ვედრების“ მხარეს კი შევსებულია წარწერებით.

განსაკუთრებით მეტყველია ტახტზე მჯდომი ქრისტეს მძლავრი ფიგურა. ქრისტეს სამოსლის ნაოჭები, ტახტის ჩუქურთმები, არშიების ორნამენტაცია მონიშნავს ბ. ო-ის მაღალ ოსტატობას.

ლიტ.: ა მ ი რ ა ნ ა შ ვ ი ლ ი შ., ბეჟა ოპიზარი, თბ., 1956; ბ ე რ ი ძ ე ვ., ძველი ქართველი ოსტატები, თბ., 1967; Ч у б и н а ш в и л и Г. Н., Грузинское чеканноеискусство, ТБ., 1959.

ვ. ბერიძე
